

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

V Archiepiscopi Treuirenses. S. Hildulphi aetas inque Mediani monasterij
regimine successores vsque ad seculum XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

schius, Demochares, aliique Catalogorum Episcopaliū scriptores. Nos longè plures, quàm quinque ab iis recensitos, arbitramur fuisse: & conicere certò licet ex catalogo Episcoporum Moguntinorum & Argentoratensium, quæ vrbes Chunorum, Gothorum, Wandalorum, Alamannorum aliorumq; Christianæ religionis hostium persecutionē æquè passæ videntur. Eadem Episcoporum Spirensium ratio est, de quibus suprâ in DAGOBERTO I satis egimus.

V

*Archiepiscopi Treuirenses. S. Hildulphi et as, in-
q; Mediani monasterij regimine successores us-
que ad seculum XI.*

PRimaria Regum Austrasiorum ditio erat Belgica, cuius metropolis, Augusta Treuirorum. Sub hac Episcopales vrbes, Diuodurū Mediomatricorū ciuitas & Regum sedes, Tullum Leucorum, Verodunum. De harum vrbiū Episcopis, qui seculo septimo, DAGOBERTORVM præcipuè temporibus, floruerunt, pauca adnotamus. Browerus in illustri opere Annalium Treuirensium de illius ciuitatis Archiepiscopis agit, sed aliâ prorsus chronotaxi, cuius exactam rationem miramur à viro tanto neglectam. Initium regni DAGOBERTI apud Austrasios collocat ad annum 100XXVI, illique regna Neustriæ Burgundiæque adiuncta statuit ad annum 100XXXI; eo namque Chlotharium patrem mortuum & Remense Concilium sub Sonnatio habitum. Hoc nos Concilium suprâ retulimus ad annum 100XXIV aut sequentem. Ei interfuit *S. Modoaldus Treuirorum Episcopus*. Hunc tra-
dit

dit Browerus *Sebaudo* successisse 10cxxvi Christi anno, regni DAGOBERTI primo. Non displicet ea regni epocha: sed corrigenda altera, dicendusque S. Modoaldus ordinatus circa an. 10cxxii. Post annos Sedis triginta asserit Browerus eum sub regno Childerici decessisse anno Christi 10cclvi, ratus S. Sigebertum Regem Aufrasiarum vitâ functum anno 10ccliv aut sequenti, Childebertum filium Grimoaldi mox regno depulsum, ei que Childericum substitutum. Verum ad annum vsque 10cclxiii vixisse S. Sigebertum Regem supra ostendimus: quem vsum consilio Pontificum sui temporis, *Chuniberti Coloniensis, Nemoriani, seu Numeriani, Treuirensis, & Gisoaldi Viridunensis* auctor est ipse Childericus in diplomate donationum monasteriis Stabulao & Malmundario factarum supra relato. Vbi etiam indicauimus tabulas S. Deodato monasterij Vallis-Galileę fundatori ab eodem Numeriano tempore Childerici Regis signatas. At Browerus scribit se *nihil de Numeriano, præter Epitaphij memoriam, veterum monumentis traditum reperisse*. Inscriptus est Martyrologio Romano ad diem v Iulij.

Succedit Numeriano S. *Hildulphus*, quem Browerus alii que passim ad tempora Pippini Regis & annum Christi 10ccliv reiiciunt. Acta eius MSS. varia sunt, sed nulla absque næuis, pleniùs emendanda xi Iulij: præcipua incipiunt his verbis: *Quoniam quicumque baptizati, Christum induti sunt, & hereditatem animo suspirarunt eterne salutis, ut aliquando illam valerent consequi, vsi sunt lumine caritatis*. Ex his Actis nonnulla citantur in Vitâ S. Agricij Episcopi Treuirensis editâ xiii Ianuarij cap. 2 num. 10. Traditur in iis S. Hildulphus natus regente Noricorum, hoc est *Bavvaricorum, gentem Garibaldo, & Aufrasiis imperante Theudeberto filio Childeberti*. Andreas Brunnerus lib. 5 Annalium Boiorum asserit circa annum

IOCVII Thassiloni mortuo successisse Garibaldum, quo regnante Theodebertus obiit à fratre victus anno IOCXII. Quàm procùl hæc tempora distant ab anno IOCCCLIV, quo Hildulphum volunt creatum Episcopum. Sed pergit Vitæ illius auctor: *Moribus Ecclesiasticis assuefactus Hildulphus apud urbem, vulgò Regenesburch dictam, Clericatus honore donatus est ... Tandem exemplo fidelis Abrahæ terrâ, cognatione, domoq; parentum egressus, iter arripuit Sicambriam versùs, subiitq; civitatem Treuerim ...* Erat illis diebus in regio palatio Ansgisus Arnulfi filius, cui post multum temporis decedenti successit Pippinus filius, qui & alios filios habuit; sed ex his præcipuus Carolus extitit, primè ex Francis magni Imperatoris Caroli avus. Ansgisus, cuius hîc stirps augusta explicatur, floruit potissimum sub Regibus Sigeberto & Childerico. *Publicis igitur utilitatibus, inquit auctor, inuigilante Ansgiso iam dicto, & Milone Archiepiscopo Treuirensum rebus humanis exempto ... communi voluntate Treuitorum confirmatur Antistes Hildulphus.* Hic næuus nominis Milonis intrusi posteriores scriptores in errorem abduxit: at Numeriano substituto, qui cum Ansgiso vixit, securè progredimur.

Factus ergo Archiepiscopus Treuitorum Hildulphus tempore Childerici & Ansgisi, magnâ apud Regem auctoritate pollentis, priuilegia immunitatesq; à decessore suo Numeriano & Pontifice Romano datas, S. Deodato confirmavit: ac relicto Episcopatu, Medianum monasterium extruxit, cui simul & Valli-Galilææ à morte Deodati præfuit. Eum enim, vnaque SS. Arbogastû & Florentium, (qui deinde Episcopi Argentoratenses fuêre) sancti propositi socios habuerat, temporibus Childerici, Theoderici & DAGOBERTI II filij S. Sigeberti, vt suprâ probauimus. In Fragmento historico, quod Alberti Argentinensis Chronico

Ff

præfixum

præfixum est, dicitur *Athicus*, siue *Adalricus*, regnante *Childerico* uxorem duxisse, *Bersuindam* nomine, sororem *Regine*, genuisseq; filiam à natiuitate cecam, nomine *Odiliam*, quæ à *S. Erhardo Ratisponensi Episcopo* & *Hildolfo Treuerensi* baptizata, in sacro fonte visum recepit. In Vitâ *S. Hildulphi* dicitur baptizata, cùm is iam diu relicto Episcopatu in *Vofagi* partibus degeret. Coluntur *S. Odilia* XIII Decemb. *S. Erhardus* VIII Ianuarij, cuius illic varia Acta dedimus. At mortuus est *S. Hildulphus*, vt in eius Vitâ legitur, v Idus Iulij, cùm ageretur annus ab Incarnatione *Iesu Christi* 1000VII, consulatu *Iustiniani minoris Augusti*, à *Leone*, imò *Leontio*, contra eum rebellante narium de truncatione deformati, v Indictione, *Sergio venerabili Papâ*, cuius duo proximiores successores nomen *Ioannis* possederunt, Romanam Ecclesiam regente. Verùm hæc omnia exactiùs conueniunt in annum Christi 1000CII, quando Indictione V imperabat, necdum expulsus, *Iustinianus*; *S. Sergius* Ecclesiæ præerat, creatus Pontifex sub finem anni 1000LXXXVIII, mortuus anno 1000CI: cui successerunt *Ioannes VI* & *Ioannes VII*, quorum hic dicto anno 1000CVII è vitâ migravit. Verùm siue anno priore, seu posteriore, aut etiam tempore intermedio diem extremum *Hildulphus* obierit, ad prouectam peruenit senectutem, vt octogesimum aut etiam nonagesimum vitæ annum attigerit.

Post *S. Hildulphum* præfuerunt monasterio *Mediano* *Reginbertus* annos quinquaginta, *Sinidrabertus* ultra viginti, *Vadaluninus* vix duodecim, *Fortunatus* Patriarcha tempore *Caroli Magni* electus, annos viginti. Seculo nono secuti sunt *VValdo*, *Ysimundus* quondam Episcopus, *Theodericus*, *Reginardus*, *Pippinus*. Dein seculo decimo substitutis Clericis imperarunt Comites *Hillinus*, *Ricquinus*, *Otto*, *Boso*, *Amarus*, *Gislibertus*: hic monasticum ordinem restituit, sub *Frederico* Duce

co Duce Lotharingæ, S. Gerardo Episcopo Tullensi, Ot-
tone I Imperatore, atque *Adelbertum* Abbatem constituit:
cuius successor *Nardulfus* anno Christi cixiv vivebat. Hæc
pluribus exponuntur in libello MS. de successoribus S. Hil-
dulphi in Vosago, quem auctor Vitæ eius seculo xi scripsit,
cùm celebri mentione *Domni Abbatis Lamberti*, qui anno ab
Incarnatione Domini cioxliiii in VI Feriâ, quæ II Nonas Nouem-
bris habebatur, corpus gloriosi Martyris Bonifacij de Begonis-cellâ
ad Medianum monasterium reuexit. His interpositis, quorum
notitiâ videtur Ioânes Ruerus in Antiquitatibus Vosagen-
sibus non habuisse; redeo ad Archiepiscopos Treuirenses.

S. Hildulpho sufficit Browerus *VEomadum* ad annum
iocclxviii, quasi ille tum in eremum Vosagensem ad S.
Deodatum secessisset, Medianum monasterium condidisset,
ac S. Odiliam baptizasset. Quibus expositis ita concludit:
Atque hæc quidem, quòd nullâ annorum digesta serie legerim apud
veterem scriptorem, si non concinnâ methodo, at optimâ fide tra-
dere conatus sum, gnarus quàm erubescendo genere scripta de Er-
haro, Hildulpho & Odiliâ circumferantur, quorum fidem aucto-
res minimè vindicent. Hæc Browerus, meritò aliquam rerum
temporūque perturbationem suspicatus, à quâ tamen se nec
sic extricat. Nos ab eo recedimus ad seculum præcedens,
quando S. Hildulphus, circa annum iocclxx Archiepisco-
pus Treuirensis fuit. Cui in eremum secedenti, S. *Basinus*
successit, regnante adhuc Childerico, vixitque vsque ad
tempora Childeberti, quo rerum potente è vitâ decessit
circa annum Chr. ioccc. S. *Lutvvinus*, Basini ex sorore Gon-
zâ nepos, & Mediolacensis monasterij fundator, ad Eccle-
siam Treuirensis administrandam post auunculum assum-
ptus est: atque Episcopus subscripsit donationi S. Irminæ
Abbatissæ, factæ *Kalend. Decemb. anno IV regni Childeberti,*

Christi 1000. cuius donationis diploma suprà dedimus. *Lutwinus in episcopatu constitutus, res quæ sibi hereditario iure obuenerant, vel pretio comparauerat, Mediolacensi monasterio contradidit anno Childeberti Regis XII, Christi 1009 aut sequente: uti in eius Vitâ legitur. S. Lutwino successit filius eius Milo, quem ait Hincmarus in Præfatione ad Vitam S. Remigij, tonsurâ Clericum, moribus, actu, habitu irreligiosum laicum episcopia Remorum ac Treuirorum per quadraginta circiter annos pessumdedisse. Obtinuit Episcopatum Remensem expulso anno 1000 XVII S. Rigoberto legitimo Episcopo, circa quod tempus videtur S. Lutwinus ex hac vitâ migrasse XXIX Septemb. quo colitur: uti IV Martij decessor eius S. Basinus. De S. Chlodulpho Episcopo Metensi ad classem Archiepiscoporum Treuirensium non admittendo suprà egimus.*

V I

Episcopi Tullenses, Virdunenses, Metenses, Colonienses.

QVæ hîc in S. Hildulpho explicata est difficultas, Tullenses etiam attingit Episcopos: quorum qui decimus quintus à Claudio Roberto recensetur *Teufredus*, in diplomate donationû à S. Sigeberto Rege pro monasteriis Stabulao & Malmundario signato post an. 1000 CLX, *Theodefridus* appellatur. Huius successor traditur fuisse XVI *Leudinus*, cognomento Bodo, frater S. Salabergæ Abbatis, de quâ suprà egimus. Hic soluto coniugio, *in casaricâ monachi agebat officium. At non multò post Tulli oppidi adeptus Episcopatum, non multò post natura debitum reddidit; uti in illius Vitâ habetur.*